

БАТЬКІВЩИНА

РІК ВІД. III.

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
DIMIHI + НЕДІЛЯ, 30. III. 1947 р. + ІТАЛІЯ

ЧИСЛО 12(74)

Н. Карп

В ОДНІЙ ГРОМАДІ

На сторінках сучасної української преси на еміграції дуже часто можна зустріти артикули, які, з різних проводів, під різними наголосками, з різним підходом до справи, намагаються розглянути теперішнє становище українства, однаково в краю як і на вигнанні, і, на основі висновків, визначити його більші й дальші завдання, поставити прогнози на майбутнє. В основному, думки щодо завдань еміграції майже неподільні: зберегти своє національне "Я", мову, релігію, традиції, звичаї, підготувати фізично й морально до повороту та праді на Рідні Земліх, у тісному зв'язку з Краєм продовжувати боротьбу за визволення. Коротко, - пишуть про ці завдання, - українська еміграція на - становлена виконувати функції амбасади українського народу на чужині. Зовоїм певно, цей погляд гідний признання і його ледви чи можна оспорювати, як ледви чи можна споріврати твердження, що для успішного висновування своїх завдань еміграції слід закинути внутрішню грязь і скерувати всі свої зусилля в одну й тільки одну сторону, - до найвищого добра народу, об'єднатися в один національний моноліт. Необхідність цього дуже відразу стоїть перед українською еміграцією. "Наше громадянство, - пише до цієї теми "Українська Трибуна" ч. 10. - інстинктивно прагне до єдності. Всно прагне до цієї єдності тому, що розуміє: тільки єдність може гарантувати дієвість і силу проводу, спроможного успішно спрацювати з труднощами нашого складного положення еміграції. Наше громадянство прагне до ясного з'ясування свого положення і такої ж ясної програми наших дій, як у політичній, так і громадській сфері зірного українського життя. Отже, єдність і єдність! Довгозікова практика виказала, що роз'єднання і міжособиці ніколи не сприяють інтересам народу, а навпаки, потуряють національним ворогом. І на ця спрощує погляд ясний.

Натомість, ось коли мова про єдиний провід, що координував би всі дії еміграції, коли мова про принципи створення такого проводу, вилоняється розходження в думках. Ці розходження, поєднані з деякими іншими питаннями і - знову таки - старою міжпартийною воюючою, викликають у скітальських середовищах гарячі дискусії, сварки, ба - між примітивами - навіть колоти.

На тему єдиного проводу читаємо: "Український провід мусить творити коаліція всіх партій, під проводом найсильнішої. Вона /коаліція/ має бути збудована не на механічній засаді, де б кожна партія мала рівний голос, незалежно від своєї питомої ваги, але на засаді, що на її побудовані кожна коаліція: найсильніший передирає провід, - всі інші співпрацюють" /"Час", ч. 43-65/; або: "відкидаючи намагання однієї групи підпорядковувати собі все українське політичне життя, Координаційний Український Комітет визнає, що ведення нашої визвольної боротьби в справах цілої нації, а не однієї партії" /Комунікат КУК, ч. 2./; чи: "Для виконування цих завдань /коонсолідації/ і координації - прим. авт./ покликані до життя Координаційний Український Комітет, зложений з управління рівних представництв усіх політичних організацій, що беруть участь у тій акції" /Комунікат КУК, ч. 1./

Тут можна б навести ще декілька цитатів з преси та комунікатів, але обмежимося поданими і єдними ствердженнями, що потребує консолідації її об'єднання відчуває все українське суспільство. Іде тільки про принципи, на яких ця консолідація могла б осітати очно здійснитися.

На нашу думку, на те, щоб якось ідея пропідилася, зможутніла й прибрала конкретні форми в вільному суспільстві, в першу чергу треба, щоб це суспільство одобрило її в цілому, повірило в неї як у єдиний засіб для осягнення свого добра. При сприйманні такої ідеї кожному одному членові суспільства треба мати на увазі не свої дрібні особисті інтереси, не інтереси партічні, але найвище добро, об'єднання, яке приступати до дискусії над її здійсненнями і, вкінці, до самого здійснення.

І ми свято переконані, що, коли українське суспільство на еміграції насправді й до глибин свого ества перейде ідею об'єднання во її спільнотою добра, а в цьому ми теж не сумніваємося, - ії здій-

снення прийде рішуче й невідкладно, прийде злиття воїк рік і ручаїв, які - кінець-кінців - пливуть в одному з таки напрямі, до побудови монументу української державності.

Це справа в загальному. Коли мова зокрема про нас, тabori, то ми, як одна з галузей українства на вигнанні, без найменших, мабуть, виміків і без ніяких застережень ідею консолідації й об'єднання одобрюємо. Інша річ - індивідуальні погляди на способи здійснення ідеї. Ці погляди, коли вони вже є, зовсім природно, можуть бути різні, як не може бути двох ідентично однаковими думок про одну її саму річ. Але наші погляди в тому випадку мають не загальний хід справи дуже й дуже малий вплив. Наше, тaborovиків, становище того роду, що ми - все це в умовах польону, визволені від - правляючим користуються ДП в Німеччині, - вибирати з-поміж себе свою безпосередню владу, тaborову раду. В наших умовах встановлення адміністрації проходить багато простіше, старим і випробуваним способом призначування згори. А вже тим менший вплив можемо мати на українське політичне життя поза тaborom. Отже, наш погляд, наше т.зв. політичне переконання, силою обставин, мусить лишитися нашою особистою справою, без більшого впливу на більше й даліше оточення. Принаймні до часу звільнення.

І це одна обставина: брати участь у вирішуваних питаннях, хто має станути на чоло української еміграції й на яких принципах опертися в веденні оборони її інтересів, коли це питання єднається з іншими, - значить брати участь у політичному житті. А спітаки б: чи політика винесла нас на поверхню життя, як волків? Ні, і є раз ні. Як таких, нас винесли не політичні шукання й не політичні теорії про методи створення держави й керування ним, але тільки і тільки любов в до Батьківщини. Вона, єда любов, прагнення країни для народу, поставила нас під зброя, спалила в одну збиту громаду, послуговуючись модерним терміном, - сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддані", "інтерновані", чи просто таки полонені. Шобільше, завдання, яке взялими на себе з хвилиною, коли привдалиши однотрій, коли сконсолідували наш зусилля. В тій консолідації ми пройшли пів Європи, від Бордів - по Ріміні. І своїм воєзиковим принципам нам слід лишитися вірними й за дротами, незалежно від того, хто ми: "всінно-піддан

ніх причин /політика окремих груп і форми, в яких вона вільгається, та ворожа агентура, що намагається розломити еміграцію знутра - прям авт./, починається в нас така плутанина основних посить в ділниці нашої національно-державницької політики, з'являються такі прояви засліплення й ненависті, що все це чимраз важче приписати тільки бракові політичної культури й розуму тих осіб і груп, що діють саме так. Чимраз більш настригливо насувається думка, що ворожа агентура, використовуючи брак політичної культури та нерозум згаданих осіб і груп, проникає вже досить глибоко в національний організм нашої еміграції. Розуміється, просякає вона не тільки власними засобами, але й через "ідейних" та добре оплаченых агентів з українського середовища".

Немає причин, які не дозволяли б вірти "Український Трибунал" в цюму, що вона пише. Сила-силена статей та дрібних повідомлень інших часописів листів від рідних таїнств - тільки потвердження цьому. Це, так би мовити, інна сторона медалі, протилежна цій, що відбиває країн змаганням нашої еміграції, змагання до єдності. Чи саме цю другу сторону мають на уважі ці люди? Коли так, ідучи за думками "Української Трибуни", можна підозрювати, що і в нас діють зовнішні чинники, які мають на меті розложити нашу громаду віднутра.

Наше завдання тут, у таборі, вдається бути ясним: в межах нашого малого гурту примінити себе до здорових прагнень суспільства, прагнень до єдності та консолідації. Практично уявляємо собі це примінення,

як повне збереження нашої внутрішньої спайності, про яку мова вище, збереження й члекання товариської та - при наявності політичних переконань - політичної терпимості, як і раціональна себе гурту на визначеннях собою й гуртом становищах: у школах і інших установах, в варстатах, робочих колонах. Лиш у цей спосіб, а не в інший, зможемо подолити свою цеглинку, міцну й тривку, в будову сильної української спільноти. Не прямітивне політиканство з вуха до вуха, не роздавання брошур з-під погані й не - у віслід - лайка, вивіння поміж собою взаємно на голову та бійки на політичному грунті зможуть нас скріпити. Шонайбільше, вони виставлять нам свідоцтво нашої некультурності, нашого безсилля.

Кінчаччи свої міркування, зачитуємо виїмок із статті І. Баймича, поміщені в "Українському Бюлетені Інформації" ч. 10, п. 1. "Терцію мон датур": "6 дві можливості перед українською політичною еміграцією або вона чесно сповінить свій обов'язок і поверне на Рідні Землі, тоді слово "емігрант" стане синонімом взнесного плахотного сповіння обов'язку супроти Батьківщини, або вона, потонувши по вуха у взаємній боротьбі та воюючи, не зуміє видигнити себе із внутрішньо-політичного прямітивізму, не сповинить свого природного призначення. Тоді вона частинно розплінеться у світі й переміниться в господарську еміграцію, частинно, серед тих чи інших обставин, вернеться додому, де слово "емігрант" стане синонімом ганебного, негативного, деструктивного. "Терцію мон датур".

В.Д.

КАРЛО ГОЛЬДОНІ

/ з нагоди вистави "Мірандоліна" /

Половина XVIII ст. В бурхливій Венеції грається численні трупи старої італійської комедії машкар, що свій початок взяла від т.зв. "комедії дель арте". В той час на європейській сцені все більше місця завоюють собі талант французького письменника Жана Малієра, так відзеркальений у його славних комедіях. Англійський славний драматург Вільям Шекспір теж лишає свій плахотний сід у європейському театрі.

Це загальна картина. В Італії ж панує комедія машкар, що є набірь надто консервативного характеру. "Комедія дель арте" була надзвичайно відрядним і позитивним явищем у часі її народження /половина XVI ст./. Вона вийшла з глибин народу, і її створили напів-професійні актори-ремісники, що й на кону говорили кожний своїм діалектом, тобто говорючи цілі місцевості, звідки він сам походить. Основою артистичної праці творців "комедії дель арте" була імпровізація, що спиралася на кістякові, сценарії, за якими слідували актори. Це давало величезну можливість акторам додавати різні "хиличі", вставки, що робили таку виставу надзвичайно актуальною. Часом доходило до таких ситуацій, що, напр., актори починали висміювати за сцені звички якогось державного мука, а він... з'являвся в залі; тоді актори різко, немов ведени силами "чарівної палички", змінювали своє політичну сатиру будінками жартами /бійка, пінтика, обкірство і т.д./.

Крім діалекту та імпровізації, актори "кочедії дель арте" широко послуговувались т.зв. буфоніа-

дою, перебільшенням /надзвичайно великі носи, дивної форми голови, кількаметрові макарони й т.і./. Велика кількість танків мала місце в цих виставах, але особливої уваги заслуговували штандартові типи машкар, що іх - у типових випадках - було до 10. Це були дві пари з акоханіх /1-й коканець енергійний та хваві/, його партнерка м'якої, ліричної вдачі, а другий - слабого характеру, зате його партнерка енергійна/. Далі йшли: двох старих батьків /1-й дінамічний, 2-й статичний/, двох слуг, /1-й активний, хитрий та дотепний, а 2-й пасивний, лінітичний і вайло/. Дев'ятим дієвою особою була служниця і - комічний персонаж - 1, наречена, військовий капітан, хвалюючи болуз /сатира на еспанського офіцера-окупанта/.

Ціле стояття /до половини XVII/ можна буде назвати "золовою добою" "комедії дель арте". Але постать геніального французького письменника Молієра /1622-1673/, то, крім "комедії дель арте", сприяв духову створіння героїв Шекспіра, засвоїв її та склав тиپ і людські характери для своїх дієвих осіб, як скуність Гарпагона, інтригантство Тартифа, гіпохондія Аргона й т.п. Такі характеристики не залишили італійську комедію. Більш того, вона дедалі набирає все більше рис вистави циркового характеру, все більше зводилася до звичайного набору різних точок. Нитка сценарію губилась у виставі, а буфонада виходила на перше місце, лишаючи далеку позаду здорову, творчу імпровізацію. До старої італійської "комедії дель арте" треба

- Гладітер, не принесить сорому своєму прізвищу, - картував генерал. - Беркути належать до крилатої імператорської родини непереможних у цій п'ятій океані.

Подібні речі Беркут чув на кожному кроці, починаючи від своїх близьких товаришів, а кінчаччи зверхниками. Всі ці люди, з якими працювали любили, хвалили й заздрити, дивлячися на його величчу постать, що була немов вилита з бронзи, з усіми рідко дарованими людяні додатніми рисами. Однією тільки бракувало їй: того, що каме про вдоволення життям самої людини - хомішки. Ніхто не бачив його лиця усміхненим. І не диво. Вирік спротив, вихованецем інтернату. Переїшов школу життя з усіма притаманностями совітської дійсності. Його лише, що й була одна з головних причин успіху в початку карієри. Він цього не зінав. Правда, його знанням і здібностям ніхто не міг заперечити. Ще з десятирічка був відмінником, успішно закінчив військову авіаційну школу в Батанську, а по двох роках служби в бойовій частині належав до передових пілотовів совітської авіації.

З кабіни літака дивився у блакитну даль. Вона всміхалася до нього, простягала невидимі руки, кликала в обійми.

- Готуйся! - донісся наказ аеротехніка.

Піднімав руку.

- Увага!

- Від вінта! - гукнув Беркут, натискаючи стартер. Дав повний газ, і машини здригнулася, просунулася від сну світом мотору. Підкорилася волі пілотова і понеслась на зустріч, бахану Сварогом.

Сорок п'ять хвилин літака, відчущувачи на собі погляд сотень тисяч пар очей, купався в промінні сонця. Нагло захлопнувся гістеричними плачем і почав безвладно падати вінця, щоб потім, немов відбухнувши від трамплин, з ревом раненого звіра сліпим налямальним глядачів і зірвавши двері. Одна фігура вищого пілотоважа зіміглася другою. Нарешті - остання мертві петля, іт - пор, коло над містом, і Беркут повів втомленого літака до посадки.

Пустарими вкрилися колосисті колись які довкола новозбудованого аеродрому. Полини заросли їх межі, зеленію покривали різьблени дороги, що замерли садиб їх дбайливих сподарів. Знівеченні садки ковалися.

ВІДПОВІДЬ

Мільярдами іскор розбивалося золоте про- міння сонця об винти моторів, сміливчись заглушити до кінській регіт неба. Одна по одній, низько над землею летіли ескадрильї вакхів машин. Місто, немов маком заливане поз, було вквітчане червоними пропорами. Летючі замітки вужин, джин будинків. До нестерпно дразливого бразкуту їх долчувалися вигукувані гасла, довго немовозячі "ура!" і шумом незрозумілої лідської радості летіли назовдогор сріблистими птахами.

Беркут, протискаючись до трибуни крізь ті- сну стіку лідського матову, ах упрів.

- Пропуск? - зупинив його сержант міліції, заступничий директор.

- Я не маю, але... - сказав декілька слів до вуха міліціонерів.

- Підождіть тут. Ваме прізвище? - сержант деревів погляд на груди лейтенанта.

- Старший лейтенант Беркут... .

- ... орендносесі, - додав, усміхнувшись сержант і побіг по східцях на трибуну.

За хвилину по ній сходив генерал. Зупинився перед вістроючими молодиками.

- Старший лейтенант Беркут прибув на наказ.

- випалив одним віддихом, відворив руку від козирка й легко, немов боючись зломити, отиснув худощаву простижну до нього руку зверхника.

- Мініна, провірена старшим веротехніком Н., готова до виїзду! - відійшов убік, даючи дорогу притиснині хімізмінів.

Недалеко від брезентового накриття, на цементовій доріжці, чекав на старт новенький спортивний моноплан. Обіймовий доктор, генерал поплескав машину по крилі й обернувся до Беркута. Подивився на годинник.

- За п'ятнадцять хвилин скінчиться показові скоки парамутистів. Рівно в другій годині стартуємо. Нам'ятаєте, що я говорю. Вам припала частина пробути в новітній едібності і майстерність молодого совітського пілота.

- бать, товариш генерал-майоре!

було вкласти новий зміст, нову душу, людські характеристики. Часті зробити — пропала Карлові Гольдоні /1707—1793/.

Нелегка була місія Гольдоні, але він сміливо взявся за неї, особливо, коли він почав працювати в театрі С.Люка. Гольдоні лішив по собі надзвичайно цінні мемуари, що й на сьогоднішній день є настільною книжкою фахового театрального мистця.

Перш усього треба було довести до човної реформи "комедії дель arte", де всі говорили різними діалектами. Дальше треба було рішуче відмовитись від імпровізаційного сценарія, а встановити для драми постійний писаний текст, як першу основу для будування характеру. Такий текст дуже обмежував буфонаду й цим виводив акторів із позиції циркового мистецтва, а крім цього дозволяв драматургові поширити свої типи поза межі штандартних типів старої "комедії дель arte".

З цим Гольдоні пішов у мистецький бій і швидко переміг своїх ворогів, зокрема відомого у тих часах драматурга Петро Кіларі. Кращі актори були змушені перейти на сторону Гольдоні, і його мистецьке положення скріпилося. Однак Гольдоні мусів розпочати нову мистецьку боротьбу, на цей раз із талановитим драматургом Карлом Гонці. Це мистецьке змагання війшло в історію під назвою "війна буфонів". Гонці виборися в атмосфері середньовічного замку, в знаній аристократичній родині. Тут крилися коріння його буйної фантазії. У творчих підказках Гонці пішов компромісно-

вим шляхом. Він залишив у своїх драмах частину імпровізацію, на основі поетичного писаного тексту, прикрашеного його буйною уявою. Успіх його перших драм був забезпечений, бо іх автор ішов на компроміс із глядачами. Це прийшло одночасно до смаку італійським акторам, що в своїй переважаючій більшості були виховані на традиціях старої "комедії дель arte". Вони стояли до послуг Гонці, а Гольдоні, який вперто витримував кілька років мистецьку боротьбу, мусів поступитися. Переміг Гонці, бо його підтримав венеціанський глядач, що шукав у театрі тільки барвистого видовища.

"Бій" між Гольдоні й Гонці — це класичний приклад мистецьких змагань між театром-виховником і театром розваги, між театром принципу й компромісово згодою з глядачами.

Після доби Гольдоні-Гонці, в історії світового театру повторювалася "війна буфонів". Початок ХХ століття принес перемогу прихильникам театру Гольдоні а в роках після першої світової війни знову перемогла лінія Гонці.

В сьогоднішніх часах все більше виринають мистецькі голоси за поворотом до славного театру Шекспіра, театру душі. Коли так стоїть питання, то тут Карло Гольдоні зо своїми комедіями й театральними твердженнями — наш перший спільнік. "Ми — за театр, що виховує й освідомлює нашого громадзянина, ми проти барвисто-екзотичних видовищ; ми — за показ у театрі справжньої людини, а не блазнів, що розважають глядача".

О.Пилар

ЕСПАНІЯ НА ПЕРЕРОДІ ВЕЛИКИХ ПОДІЙ

В останні тижні світова преса принесла низку сенсаційних відомостей про Еспанію, які мають вказувати на те, що ця країна стоїть сьогодні перед величими змінами. У всіх цих вісімках говориться про близький кінець диктаторського режиму Франко та про відновлення в Еспанії конституційної монархії Бурбонів. У з'язку з цими можливостями, уступив дуже черговий еміграційний еспанський прем'єр Хосе Хіраль, і на його місце прийшов новий емігрантський уряд, який більше схильний до згоди з монархістами й має виразну західну орієнтацію. Сам генерал Франко засмущав у Мадриді комісію "для розгляду можливості монархічного ладу", а його висланник монархіст і колишній франківський міністр Хосе Ларрас, нав'язав контакт із еспанським претендентом на трон, до Кханом, у Лібії.

В період громадянської війни Еспанія була предметом міжнародної політики, іграшкою в руках могутніх зовнішніх сил: чужинецьких фашізмів і III-Інтернаціоналу. Немає сумніву, що й тепер ще серед еспанської еміграції та в темряві краєвого підпілля діють сили, які хочуть довести країну знову до стану внутрішньої боротьби й чужинецької інтервенції. І, мабуть, єдина можливість уникнути цього, — це поворот до традиційної для Еспанії монархічної державної форми.

Теперішній суспільний і політичний стан еспанської нації є еспанський національний характер глибоко коріниться в історії й традиції цієї країни. Палкій

під лопухами, терплячи глумливий сміх докучливої кропиви. Хатини, як засоромлені дівчата, прикривали своє зувище тіло чернобисом. Налікано третмілі, недовірливо дивлячись на величезних птахів, що джмелеми увіхиались над ними.

Рік минув, як Беркут в Галичині. Радів новому місцю праці. П'ять-шість годин служби, а решту... Іноді бачили його в місті С., проходжувався з однією дівчинкою.

— Він таки не міняє своєї красуні — говорили між собою товариші.
— Чи заслужила собі вона на нашого Беркута?
— Та що ти не бачив?
— Ні.
— Знаєш, я не дуже люблю спіднички, але за цю...

І часті його, що не чув останніх слів Беркута. Приймалося сконфузати його п'ясту, що міг при першій дотику відправити чоловіка коли не на той світ, то принайміні на довгий час до лічниці.

Дивними чарами овійла Марійка торстку душу Беркута. Її ємніший погляд, вроджена гордість, незрозумілою мовою збудили його приспіні почуття іншості, амбіцію. Не раз, розмовляючи, згадували вони день своєї першої зустрічі. Це було в один із вечорів. Беркут уперше був у місті, стояв біля кіна, розглядаячи прохожих. Зупинився поглядом на стрункій дівчині, що підходила до каси. Наразі її підхопив під руку елегантно вбраний чоловік. Щось хотів шептати на вухо. Дівчина силкувалася звільнитися, осібна не пускав. Обурена нахабним залидництвом, почастувала незнайомого полічником. Невідомо, що було вдалі, коли б не з'явився Беркут.

— Maris, — промовив спокійно, звільняючи руку дівчини. — Я все бачив... Мовчіть! — стиснувши брови, дивився в лице нахабної, що побачивши біля себе Беркута, почав виправдуватися. — Ви отримали ваше по заслугі від моєї дівчини і, коли хочете, щоб про це не довідалися ділі, заберайтесь геть!

Беркут звернувся до розгубленої дівчини:
— Пробачте за непрохане опікунство й до зволіть відправити вас до хати.

— Якщо будете такі ласкаві...

Беркут, ти йдеш до кіна? — запитав один з гурту товаришів.

— Іншим разом!

Обережно взяв лікоть незнайомої й вивів із

еспанський патріотизм та воєнна завзятість проти всіх ворогів, — це наслідки довгих визвольних змагань еспанського народу в середньовіччі проти арабських мазрів. Потім, після визволення з-під арабського ярма, Еспанія переживала часи нечуваного політичного й господарського розцвіту. Тоді, за часів Карла V Філіпа II, у свою "золоту столітті", Еспанія була наймогутнішою державою світу, на землях якої "ніколи не заходило сонце". Вона відкривала і здобувала нові континенти, вона дала тоді європейській культурі великих поетів і мальїрів. З цього, власне, періоду еспанської величі походить славна еспанська гордість — "грандецца".

Еспанці особливо горді й недовірливі у відношенні до чужинців. Вони з обуренням відкидають усякі чужинецьке вмішування в справи. Ця гордість еспанського народу стала тепер деяком підпором режиму генерала Франко. Коли в грудні минулого року пленум ОН вирішив провести міжнародні заходи проти еспанської диктатури, це викликало справжнє бурю протестів серед еспанських народних мас і довело не до послаблення диктаторського режиму, а напроти, — до його спрігнення.

Все ж таки, хоч диктатура генерала Франко не дорівнює у своїй політичній проактиці злочинствам деяких інших тоталітарних режимів, вона має багато дечого поганого в собі, як і кожна диктаторська влада.

Перша хиба що це страшне роздування б'юрократії. Підраховують, що в сучасній Еспанії тільки 40%

коло своїх одностайніків, які, здивовані, дивилися йому всілід.

Мовчи пройшли одним вулицю, другу.

— Я вже вдома, — зупиняючись біля одного з будинків, перервав мовчанку лівчину. — Не знаю, як вам дикувати...

— Це лишнє. Станути в обороні покривдженого-обов'язкового громадянина.

— Так, але все ж ви заслуговуєте на подяку. Колись, може, віддячусь вам, а зараз, якщо хочете, ходім до хати, познайомлював із моїми батьками.

— Знайомите незнайомого?

— Один із товаришів назавас Беркутом...

— Так, це мое прізвище.

— А мое ім'я ви самі відгадали.

— Марійка?

Потвердила головою.

— От, бачте, ми знайомі. Ходім! — і потягнула в відкриті двері.

По годині, проведений у розмові з батьками Марійки, відходив. Почував себе трохи пригнічено, навіть скомпромітовано. Марійка випровадила його на вулицю.

— Ви чимось невдоволені? — запитала обережно, завваживши в ньому зміну.

— Самим собою.

— Чому?

— Підставте, чому? Не знаю, як це пояснити.

Бачите... Я також український... — не знаходив слів для пояснення свого невдоволення цією гарненькій ладичанці, що одверто гляділа Йому в очі, дошкаючи відповіді.

— Вам може бути смішним, але скажу просто: Для мене прикроє незнання рідної мови.

Марійка не сміялась. Розуміла його.

— Якщо хочете, буду вас учити, — сказала, подаючи руку на прощання. — Приходьте завтра.

— Я думаю, що ви... — не докінчив. — Дякую.

До побачення! — Стиснув руку дівчини.

Відхідчи мічне повітря, йшов скорим кроком назустріч завтрашньому дніві.

Минали місяці...

населення працюють продуктивно, 60% мешканців живуть /примі чи посередні/ з державної адміністрації. Така надмірна розбудова державного апарату дуже багато коштує державі. При тому нездарна б'юрократія дуже занепадала еспанське народне господарство. Про це говорять найкращі статистичні цифри; за офіційними даними еспанського урядового синдикального органу "Травахо національ", державні видатки Еспанії зросли з 1935 до 1944 р. з 6 до 19 мільярдів песет. Одночасно еспанський національний прибуток зменшився з 25 на 22,5 мільярдів. Грошевий обіг зрос із 5 на 23 мільярди. Сьогодні Еспанія стоїть перед загрозою інфляції і державного банкрутства. Це тим дивніше, що Еспанія не брала участі у світовій війні й могла користуватися всіма благами нейтральності.

Ік кожний тотальний режим, так і еспанський, опирається на одну монопольну урядову партію, якою є "Фаланга" - організація, що на протязі свого 16-літнього існування проходила не одну зміну і вибуло в якій зібралися за той час різні елементи: фашістські боєвики Прімо де Рівери, монархічні "Рекеті" і робітничі синдикальні "Хунти", де поважна роль граєть колишні анархісти-синдикалісти. Під час громадянської війни й після неї Фаланга відіграла позитивну роль в організації військових сил і адміністративного апарату нового режиму. Тоді було в ній, без сумніву, багато ідеалістів, справжніх еспанських патріотів, які були учнями націоналістичного філософа Хосе Орtega-i-Гасета.

Але, як і кожний інший тотальний рух, Фаланга мусить згодом перетворитися в те, чим вона є сьогодні: у безконтрольне правління кліки, в кубу паразитів і карієристів, зненавиджених народом. "Тепер в Еспанії, - пише один швейцарський кореспондент, - на одного прихильника Фаланги припадає три противники". Хто прямо не користується з Фалангою, той не хоче про неї нічого

знати... Сьогодні Фаланга є зайвим балластом."

Отже, щоб вийти зо свого теперішнього міжнародного і внутрішнього глухого кута, Еспанія чусить позбутися диктатури Франко й тотального реїму Фаланги. Але вона не хоче й не може ризикувати новою громадянською війною; тому дотеперішні зусилля всіх маси червоних заворушників і терористів не мають іншої місії, як потягнути за собою еспанські народні маси й повалити Франківську диктатуру.

Але в Еспанії є дві сили, які завжди були наймогутнішими організаціями в цій традиційно-католицькій і військовій країні: католицька Церква й армія. Церква, хоч вона була тимчасово послаблена ліберальними рукоюми XIX ст. і пізніше комуністичною агітацією, все ж дала найбільший моральний вплив на маси еспанського народу. А армія, яка була фактичним переможцем в останній громадянській війні, має у своїх руках найбільшу матеріальну могутність.

Обидві ці сили, які під час дочасної війни були прихилені до Франко, або нейтральні, тепер заняли виразно негативне становище до перехідного режиму Фаланги й готовуються до того, щоб переобрести її спадщину. Вони по своїй традиції монархістичні і, коли важко, що в широких масах еспанського народу, особливо ж серед селян, монархія ніколи не перестала бути популярна та юридична реставрація має багато підтримку також серед деяких західних великородів, зrozумімо, чому тепер про відновлення еспанської монархії говорять уже не тільки чужинецькі журналісти, але й Франківські міністри і червоні республіканські емігранти. Нам здається, що це віднова монархічного дому в Еспанії є вже тільки питання часу.

"Українська Травуна"

ЦО НОВОГО В СВІТІ

ОГЛЯД ПОДІЙ

Комунізм - загрозою для ЗДПА.

Заява президента ЗДПА Трумана про намір узяти поміч для Греції і Туреччини викликала в цілому світі велике враження. Уряди багатьох країн згадали її з задоволенням, і тільки одна Москва, а за нею інші всього світу, вставали до неї негативно. Різниця думок між цими таборами характеризується найкраще заяви представників урядів та комітетів різних часописів. І так, американський сенатор Вандерберг, провідник комітету для закордонних справ ЗДПА, на одній із сесій на цю тему висловив поспіл, що американський комітет новин підтримати президента. Він заявив, що завданням конгресу є злагодити напружені відносини між ЗДПА і ССРС, і це злагодження необхідно досягнути без порушення демократичних засад і карті ОЗН.

Також підсекретар міністерства закордонних справ ЗДПА підтримав заяву Трумана, вказуючи, що спонуком американської помічі для Греції і Туреччини є гурбота за спокій та порядок у тих країнах, до відновлення яких є потрійна сила та справна армія.

Та найкращим виступом у справі допомоги була промова виконуючого обов'язків міністра закордонних справ, засекретаря Ечесона, який заявив, що в випадку неодреждання помічі, в Греції дійшло б до економічного заломання і країні уряду, а тим самим - хосу й безпорядків, відповідальність за поміч Греції і Туреччині не можна передати іншій державі, чи навіть ОЗН, бо вони не мають потрібних фондів. На Грецію і Туреччину дівиться тепер з насмішкою населення від побережжя Середземного моря аж до Китаю і застновляється, яка доля його чоловіків, коли будуть цих двох країн запинували тотальні режими. На думку Ечесона, поміч ЗДПА для Греції і Туреччини не повинна дійти до війни. Мотивуючи причини американської допомоги туреччині, Ечесон сказав, що цю державу натискають зовнішні сили, а ЗДПА залижить на відрізанні турецької незалежності. Шоб зберегти цю незалежність, турецька армія мусить піднести до рівня армій тих країн, що її загрожують.

У своїх дальших міркуваннях Ечесон сказав, що наявність комуністичних урядів у Греції і Туреччині сознана з біржозу загрозу для ЗДПА та світового миру. Та не тільки там, але і в цілому світі комуністичні організації небезпечні, тому ЗДПА не можуть допустити до їх переваги.

Помимо цього, що ЗДПА передає опіку над Грецією від Великої Британії, то не будуть у політиці йти шляхами переворотів, але позедуть своїми політиками.

Із вдоволенням прийняв заяву Трумана таих урядів Великої Британії. Британські керівні круги розцінили заяву, як велику можливість підняття для імперії, що її урад прийшов до переконання, що він не буде у спрощозі давати кономіку обом країнам, хоч ця поміч заміниться тільки в рамках пітань організації грекої армії.

Рівно вдоволено прийняла постать американського президента Британська опозиція, а її провідник Черчіль сказав, що заява Трумана зовсім можливої забезпечення світового миру. Черчіль підкреслив, що позитив Великої Британії і ЗДПА на співпрацю на сили і взаємних уступках є на тривкий призив.

У Греції, на зміні відчутності за обіцянку поміч, припинили на дві години працю. Грекський міністр закордонних справ оцінив заяву Трумана, як зворотну точку не тільки в політиці ЗДПА, але й цілого світу.

Прем'єр турецького уряду висловив надію, що заява Трумана послужить задобурованій світовій безпеці та збереженню вільності.

Майже вся світова преса по цей бік залізної куртини заявляється за проектовану поміч для Греції і Туреччини, а "Нью-Йорк Таймс" твердив, що заява Трумана є остророгим із ЗССР закінчити американську політику та приміниться до країн ОЗН.

Зовсім відмінно прямують заяви комуністів. І так, екзекутив британської комуністичної партії висловився проти заяв Трумана, називаючи її початком вмішування ЗДПА у внутрішні справи різних держав і намаганням осагнути провідне становище в світі.

Зокрема голосуючи кричить преза СССР. На ці сторінках зустрічається заявага, що перед двома роками Труман обіцяв американському народовіти в питаннях закордонної політики слідами Рузельта, але з своїми виступами аспін уже доказати, що напричини дипередника для цього не зобов'язують.

"Ізвестія" обвинувачує ЗДПА в новому вмішуванні у внутрішні справи Греції і вказує, що ЗДПА не беруть під увагу зобов'язань, які вони взяли на себе з хвилюючим приступленням до ОЗН. На думку часопису, ця заява могла бути проголошена монархівшиде по закінченні праці балканської коаліції ОЗН. Вкінці часопис докоряс ЗДПА за те, що вони бажають запевнити собі провідне місце в світі і поширити, під претекстом фінансових допомог, свій імперіалізм, до якого зма-

НА МАРГІНЕСІ

"Зльокалізована" катастрофа.

В останніх тижняхsovітський уряд оголосив широким кругам свого громадянствам в цілому світові, що ССРС стільки перед обличчям гострої господарської й промислової кризи, спричиненою воєнними знищеннами - з однієї сторони й небувало посухою - з другої. Згідно з офіційними світськими даними, найбільша загроза знищими являється території на захід від лінії Куйбишев-Каспійське море й на південь від ціні Орел-Куйбишев. Отже, в тому же Україна та Північний Кавказ, найбільш багаті землі Союзу. Положення дуже серйозне і рівне таким же в 1891 і 1921 рр. Різниця між цими двома й сучасним, як каже Андреев, хіба в тому, що... тоді суспільство було безрідно суспірія нещастя, а тепер воно вивікуване могутньою зброєю - системою колективного господарства, яке над собою дбайливо опіку комуністичною партією і, окрема, Сталіна. І, як відівня переможцем вийде червона армія, так зарах мініс зуміла спанувати крізь партія. Вимінчу роль в поборівши країні відіграв сам Сталін, який якдо й енергійно зорганізував введення допоміжної акції майданів загроженням. Таким чином, катастрофа зльокалізована..

Вигодило б непрасмітні, а разе були б, коли б це те, що в ССРС - партія, колгоспи, - стояли б перед серйозною загрозою голоду... Голод в 1891 р. був пірший удар царизму, голод 1921 р. викликав 25 мільйонів людей. Але тепер не повториться ні перше, ні друге.

Значить, в країні виявилось зустріч з усього зробити пропаганду; для цієї ведення місія використати навіть і... голод.

Цікаво спостерегти, щоsovітські чинники причини кризи приписують, поруч воєнного знищенні, універхомлення фабрик, браку заряддя, посухи і т. п., - фактів, що німецька окупаційна влада наsovітських територій поліківідувалася колгоспії й земель розділила помік селян. У вісліді, відогнавши німців,sovітська влада мусіла зустріти на шляху до установлення порядку й добробуту ще й трудність привенення колгоспної системи... як і на ділі виглядала німецька деколективізація - загальна власність. Пани в гурту Розінберга

гакті певні американські круги. Потільки в "Новосівському" докорас є як, що вони бажають змінити своє стратегічне позиції на "Середземному" корі, як теж скріпіти причілки для наступних промисловців на Близькому й Середньому Сході. Греція й Туреччина - за словами часопису - є тільки етапом у цьому плані. Загалом, заяву Трумана часопис характеризує як протикомуністичну й уважає її тільки сигналом до боротьби проти СРСР та проти інших "демократичних" республік Східної Європи. Свою міркування часопис закінчує словами: "Однаковий союзький народ не має слабих нервів і не дасть себе легко спровокувати".

Українські постанови втратили значення:

Московська конференція продовжується за пляном, установленним на одному з перших засідань. Досі міністри велико-держав вспілі порушити ряд питань, що торкаються майбутнього Німеччини. Тоді як дискусії над віднаціфікованими за зайняли час у засіданнях цілого тижня, то справа перенаселення й біженців буде обговорювана упродовж одного засідання.

У свою чину розв'язки питання міністр Бідо запропонував, що біженців якнайскорше репатріювати, а іншим дати змогу виїхати в інші краї. На німецьку еміграцію, по думці Бідо, повинні погодитися всі, бо перелюднення Німеччини /пересильно 196 осіб на один кв. км./ в майбутньому може стати загрозою. Міністр Бідо додав до міркувань попередника свій проект, щоб німців розселити в однаковій мірі в усіх полосах Німеччини. При цьому він заважав від СРСР речиця, коли будуть звільнені всі німецькі поселення.

Однаково Бідо, як і Маршаль, спротивилися плянові насильницької репатріації від біженців. На їхню думку, справа запропонувана міжнародною пристані Штетіну, Гданська й Лібав.

Даліші наради, що їх темою були справи воєнних відшкодувань і господарської єдності Німеччини, визначалися вимігувати відповідно до поглядів представників окремих велико-держав. Особливу передачу відшкодування зробили Бідо і Маршаль спротивилися союзникам: 10 мільярдів доларів німецьким хаданням, 10 мільярдів доларів німецьким відшкодувань. Молотов піддеркував свою хадання твердженим, наче в Британії і ЗДПА все одержали свої відшкодування, бо вони забрали всі запаси німецького золота, терговельну флоту та всі цінні патенти й винаходи. ССРС, як сказав Молотов, домагається тільки такої суми відшкодувань, яку встановлено на конференції в Ялті.

Відповідаючи на хадання Молотова, Бідо сказав, що час покинути з несправденною закидами в сторону західних велико-держав, та прибіць вкороті предложить листу всіх воєнних відшкодувань, які Велика Британія вже одержала. Маршаль спростував закиди Молотова пригадкою, що німецьке золото віддано до диспозиції міжнародного уряду для воєнних відшкодувань. Відносно постанов конференції в Ялті міністр заявив, що вони тепер втратили своє значення, наслідком здійснення постанов потсдамської конференції.

Про справу господарської єдності Німеччини найбільше говорив Бідо. Якого проектом, від Німеччини треба б відділити вугільні райони Рур та Саари, бо тільки в цей спосіб можна виключити можливість нового розросту німецького воєнного промислу й, разом із тим, нового світового конфлікту. На думку Бідо господарська єдність Німеччини повинна бути творена поступово. Спершу можна б створити центральні уряди для справ транспорту й торговлі, під контролем альянтів, а по одержанні гарантії відносно постійних транспортних вугілля, можна б говорити про такі ж уряди для інших галузей господарства. Бідо спротивився плянові підвищення рівня німецької промисловості, бо таке, на його думку, могло б стати загрозою безпеки. Міністр Бідо заявив, що він не може погодитися на проект Французького міністра, не обговорювали перед тим інших питань. На думку Бідо, економічна цілість Німеччини необхідна.

На пропозицію Маршала, дебату на цим питанням пересунуто на два дні а конференція приступила до обговорення проблеми адміністративної єдності

Німеччини і створення німецького центрального уряду.

Згідно з пляном Бідо, влада в Німеччині чала б бути поділена між центральним німецьким урядом і урядами федераційних держав. До компетенції центрального уряду війшли б: 1. відображення політичної цілості, провадження законодавчої політики, ратифікування державних договорів та справи еміграції; 2. юрисдикція; 3. економічні питання з закордонним торгівлем, комунацією та митною політикою; 4. фінансова політика, з видаванням банкнот та контролем девіз. - Згідно з пляном, верховна влада була б у руках президента, який був би залежний від двох палат. У склад першої палати входили б делегати німецького народу, а другої - представники Федерального уряду.

Майбутній уряд Німеччини забезпечив би населення водною водою, зібраною релігії та преси. Справи демілітаризації, віднаціфікації, розв'язання картелів, контролю органів публічної безпеки, воєнних відшкодувань, полонених, скітальців і воєнних злочинців входили б у компетенції АКР.

За повідомленням агенції Ройтер, в Чадарині, в університетському місті Шегед, прийшло до зударя між комуністами й двох групами демонструючими студентів. Студентська демонстрація була звернена проти урядового пляну скасування у школах навчання релігії.

Польський фонд одобрив урядове рішення призначити 35 мільярдів золотих, це око. 35 мільйонів доларів, на розбудову колишніх німецьких територій, які зараз опинилися під Польщею. Фонд в звернені до Канади. В повідомленні зазначається, що країна буде очарована велико-віркою справ біженців.

З Канади повідомляється, що прем'єр Чекініз Кінг віндові здасть вічер-під час відомості про який плян іміграції до Канади. В повідомленні зазначається, що країна буде очарована велико-дружиною нового пляну.

В британському парламенті державний міністр Гайдон повідомив, що уряд представників велико-держав зобов'язується збільшити приділів після-для британської полоси Німеччини.

В американській окупованій полосі Кореї несподівано заарештували Зо лівонаставлених провідників, які займають високі становища в державному адміністративному апараті.

На припоручення Французького міністерства праці, у французькій окунайції зоні Німеччини розпочала праця дегемілітаризації, яка час на меті вимукає сірел біженців робітників, охочих працевласти в Франції. Згадана делегація відвідає також і інші зони Німеччини.

Австрійський міністр закордонних справ, др. Грубер, приїхав минулого тижня до Москви.

Згідно з повідомленням англійської інформативної агенції з Манілі, між ЗДПА і Філіппінами підписано військовий договір. Договір предбачає, що філіппінська армія, летунство й флота будуть висажені й школені Америкою.

Як повідомляє українська преса з Німеччини, після випадку в Корибергу, проголошено голодівку в українському таборі в Ельвангені. Голодівка була спричинена відкликанням американською владою меморіалу скітальців у справі скрінінгу. Позбавлених прав ДП в таборі начислювалось на 435 осіб, що становило майже половину мешканців.

Всі заходи мешканців табору задержані "зискрінінгом" в таборі не дають успіхів. Після того, як позбавлені прав ДП на означений речиць не дали відповіді на запит, чи годиться добровільно покинути табор, табор був обстатований вартою і розпочалося насильне вантаження не-ДП на авта. В перший день вивезено 100, в другий - більше 150 осіб. Ренти не знайшли в таборі й рішили, що вони з табору вибули.

Центральне Українське Допомогове бюро в Лондоні має намір зорганізувати збори на підтримку військових відомств.

Йода не була настільки безглузді, щоб не знати, в який спосіб можна б "викачати" з селянина хліб і щоб надто спішитися із здійсненням свого такою закону про віддання землі селянинові. Але, згідно з соціальськими даними, труднощі є кінцеві з тим. І ті труднощі такі великі, що навіть Нікіта Хрущов не зумів їх віднести в Україні. Треба було спровадити це іншого "спеці" для тих справ, як "з-за кордону", Лазара Чойкоєвича Кагановича. Хоч він бувши швець із Гомелі, то вже зумів колися наладити справу соціального транспорту, зреорганізував видобування вугілля й нафти, звінчив вісті про відсутність міністра будівельного матеріалу, тох, напевно, зуміє навести порядок і в Україні. Звичайні, методи тут байдужі і в ракурсу не входять. Аби тільки висадити були.

Загалом, не тільки назначення Кагановича до Києва треба присувати гостроті кризи, але, мабуть, і інші зміни в апаратурі державної адміністрації ССРС. Внутрішня ситуація СРСР вже перед війною не визначалася рисами дзеркально-спокійності; можна ж собі узвіти, яка вона тутеш.

За сторін чуті голоси, що дипломатичні західні держави на конференції в Москві мають співвіршувати не тільки питання майбутнього Німеччини, але й держати у своїх руках усі атути на те, щоб до певної міри вплинути на господарське в політичній СРСР: притягти з помічю Союзові в критичну для нього хвилину, чи тиском змусити до концесій, яких собі так дуже не бажає. Москва

—

зувати в квітні ц.р. малу Виставку Українського Мистецтва, першу в столиці Англії, а в випадку успіху - перенести її до ЗДПА в Канаді. Мета виставки - по-важливіші світ прийманим частинно з теперішнім станом українського мистецтва на еміграції і тим самим звернути увагу чужинців на живучість української нації, що в умовах нововинних земель, далі-ко від своєї батьківщини, змагається також і в мистецькій діяльності за своє національне обличчя.

В наслідок переговорів з членами сільського війська і сальгійського уряду в справі приміщення на праці війська, вони вирішили послати до Канади делегацію з представниками універсітів, які мають сама безпосередньо переговори з умовами життя і праці чужинецьких бітників. Серед 13 делегатів є британці, естонці, латини - по два делегати; українці й поляки - по три; від етнографічної групи - один делегат.

Темою спільних конференцій є єдністю держав з представниками уряду і Федерації гірників Бельгії були справи договору праці, умов праці й мешкань, правного й соціального забезпечення, національно-культурного обслуговування, забезпечення родин робітників і т.д. Одним з найважливіших питань була справа гарантії урядом договору праці, що його в практиці підприємств буде робітник з підприємцем копальні.

При зустрічах із представниками ЦДК українські делегати мали змогу говорити про відносини в Бельгії та умови життя українців. ЦДК радив, щоб наші віткачі старалися в найбільшій кількості дістатися до Бельгії.

В початках лютого ц.р. в Чікаго відбулося свято в честь Крутинців і спільноти Басараб. На святі прелат реферату про Крутинців в кінцевих своїх словах згадав про наш табор і звернувся до присутніх з закликом уділити таборові громаду допомогу. Заряджена зарах таки на святе збирка дала в висліді 100 доларів. Громада передала місцевому українському Комітетові для переслання.

На терені британської полоси Німеччини розвивається незвичайно жива добродійна діяльність Самітаріо-Харитативна Служба. Красне Представництво СХС об'єднує на терені британської зони десять станиць. Крім станиць, дієть ще окремі уповноважені Красного Представництва СХС у двох місцевостях. Коштами Представництва куплено на загальну суму 2 333 НМ

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ

Як повідомляє українська преса з Німеччини, після випадку в Корибергу, проголошено голодівку в українському таборі в Ельвангені. Голодівка була спричинена відкликанням американською владою меморіалу скітальців у справі скрінінгу. Позбавлених прав ДП в таборі начислювалось на 435 осіб, що становило майже половину мешканців.

Всі заходи мешканців табору задержані "зискрінінгом" в таборі не дають успіхів. Після того, як позбавлені прав ДП на означений речиць не дали відповіді на запит, чи годиться добровільно покинути табор, табор був обстатований вартою і розпочалося насильне вантаження не-ДП на авта. В перший день вивезено 100, в другий - більше 150 осіб. Ренти не знайшли в таборі й рішили, що вони з табору вибули.

Центральне Українське Допомогове бюро в Лондоні має намір зорганізувати збори на підтримку військових відомств.

Медикаментів. Із каси Представництва видано допомогу, позичок та ліків на суму 13 000 МН. З уваги на факт, що після переворота українських ДП певна кількість осіб залишилася без дотеперішньої опіки УНРРА, значення загального допомогоного реферату набирає першорядної важливості. Красова Управа вирішила уфундувати три стипендії для високошкільної молоді. Відділ допомоги воєннополоненим та політичним в'язням розвинув активну діяльність з хвиляною, коли в британській зоні появилось більше числа воєннополонених. За час від 1.5.46. до 31.12.46. Представництво мало прибутих на суму 99 210 НМ, а витрат - на 45 376 НМ.

ВСЯЧИНА

Полонені - ДП.

"Таймс" повідомляє, що від 7.2. цр. югославські полонені в британській зоні Німеччини користуються правами ДП.

Кінець доби безбожництва?

"Ми переживамо смерть історично-го лібералізму" - твердить Шін, американський католицький священик і професор. "Лібералізм, подібно сонячному годинникові, не може нам показувати годин в темності. бо він може функціонувати

ти тільки в тих кругах, які мають за базу мораль". Як другу правду нашого світу, Шін називає факт, що ми причалими остаточно до берега безбожницької ери нашої цивілізації. "Нова ера, в яку ми входимо", - заявляє Шін, - "це релігійна фаза історії людства".

Світовий Конгрес церков.

4.3. цр. до Лондону прибула делегація Світової Церковної Ради, під проводом шведського єпископа Бріліста Бекса. Делегація відвідала православні церкви, з метою порозумітися з їхніми керівниками, в спріві Світового Церковного Конгресу, який повинен відбутися в Амстердамі в 1948р.

З ЖИТТЯ В ТАБОРІ

Автомеханічна й Шоферська Школа.

Започатковані при кінці серпня 1945 р. Шоферські Курси тривали і в 1946 році. В Белларії існували: 10 загально таборових відділів, два старшинські і 2 - для студентів; разом 14 відділів. Початково фреквенція була незвичайно велика. До цього ж у Курені Молоді зорганізовано з початком вересня 1945 р. чотири відділи. Пізніше почали ще два відділи, так, що разом Курси охоплювали біля 190 юнаків. Загальне ж число учасників курсів зросло в листопаді 1945 р. до 1 150.

Метою курсів було вишколити добрих шофєрів, яких західно-українська суспільність перед війною майже не мала; дивізія ж випустила їх мало.

Осінню 1946 р. при Варшавській Сотні почалися Автомеханічна й Шоферська Школи. Іх завданням є дати курсантам знання з автомеханіки й шоферства. Наплив курсантів був такий великий, що у ході їхній школі. Остаточно зорганізувався один автомеханічний і чотири шоферські відділи.

Навчання розпочалось 6. листопада 46 р. Не дивлячись на те, що англійська команда відмовила приділити учням школи харчові додатки, фреквенція не зменшилась.

В дніх від 29 - 30 листопада 46 р. відбулися іспити для кандидатів для шоферів. До іспиту приступило 69 осіб, що з них 44 кандидатів допущено до їзді. Після іспитів з їхнім іспитувачем Комісія признала:

а/ право їзди I і II класи 8 особам

б/ право їзди III класи 26 -"

Крім того видано тех право їзди тим, що раніше здали теоритичні іспити і їздять уже в автоколійках. Таким чином одержали право їзди 47 осіб.

Для науки й розваги.

Відносно недавно на терені табору з'явилася ще одна культурна розвага, якій вартувало б присвятити декілька слів, це т.зв. "Кіно-пересувка" на вузько-кінетичний фільм.

Висвітлюванням сеансів займається хор. Мартинюк при допомозі кінооператора Шилкевича. По сьогоднішній день висвітлено в бльокових читальніях Таб. Тов. "Просвіта" понад 50 сеансів, в залі таборового Театру, для шкіл, - 3, в приміщенні Шкільного Бльоку /окремо для Технічної Школи/ - 3 сеанси. Поважною перешкодою в висвітлюванні фільмів було ценоформальне допроваджування електричного струму з німецьких електрівень.

Під час згаданих сеансів висвітлено понад 40 фільмів. Їх тематика була в головному науково-ї, в декількох випадках, розрізкового характеру. З наукових можна б назвати: "Життя чурашок", "Майовий хрұч" і т.п. - із природничої серії, "Гірництво", "Металургія", "Цукроварство" і т.п., - з серії промислу.. та "Відливи" з бронзу", "Гончарство" і т.п. - з серії виробництва.

Розрізкові фільми - це "Miki-Mavo", "Рабелден" і. ін.

Тому, що фільми були беззвучні, під час сеансів були необхідні лектори, які пояснювали б глядачам дію. Допоміжними в цій ділянці стали: хор. Мартинюк, Стажів і хор. Гаврих, які вчили на себе обов'язки пояснювачів.

ДофТ.

ОГОЛОШЕННЯ

Комісія Верифікації та Відновлення документів Студій подає до прилюдного відома список осіб, які стараються про верифікації або відновлення своїх документів:

1. Забара Олег	верифікує	Свідоцтво зрілости
2. Бушок Роман	-"	-"
3. Стрільчик Степан	-"	-"
4. Гулус Петро	-"	-"
5. Паламарчук Осип	-"	-"
6. Бартків Дмитро	-"	-"
7. Атаманчук Василь	-"	-"
8. Задорожний Микола	-"	-"
9. Юркевич Теодор	-"	-"
10. Бутицький Ярослав	-"	-"
11. Гасилук Богдан	-"	-"
12. Дацківський Богдан	-"	-"
13. Криворучка Володимир	-"	-"

